ZBIÓR

UKŁADÓW ZBIOROWYCH PRACY

ROK II | Warszawa, dnia 27 lipca 1938 r. | Nr 41

TREŚĆ:

122.

ZARZĄDZENIE
MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 23 lipca 1938 r.

w sprawie nadania mocy obowiązującej orzeczeniu Specjalnej Komisji Pojednawczo - Rozjemczej w Katowicach z dnia 22 czerwca 1938 r. w sprawie zaszeregowania strażaków i służby wartowniczej w hutach żelaza i innych zakładach przemysłowych na obszarze górnośląskiej części województwa śląskiego.

Na podstawie § 27 rozporządzenia z dnia 15 lipca 1924 r. o przyjmowaniu i wydalaniu robotników i pracowników podczas okresu demobilizacji gospodarczej (Dz. U. R. P. Nr 65, poz. 643) i § 24 tegoż rozporządzenia, zmienionego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 15 października 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr 93, poz. 866) postanawiam co następuje:

§ 1.

Orzeczeniu Specjalnej Komisji Pojednawczo-Rozjemczej z dnia 22 czerwca 1938 r. w sprawie zaszeregowania strażaków i służby wartowniczej w hutach żelaza, zakładach przetwórczych przemysłu hutniczego, w hutach metali wraz z zakładami ubocznymi, koksowniach hutniczych i wolnych, w emalierniach i niklowniach oraz w Śląskich Zakładach Elektrycznych, zrzeszonych w Związku Pracodawców Górnośląskiego Przemysłu Górniczo-Hutniczego w Katowicach — nadaję moc obowiązującą od dnia 22 czerwca 1938 r.

Tekst orzeczenia podany jest poniżej.

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:
(—) *Marian Zyndram-Kościałkowski*

1 zał.

Zał. do zarz. M. O. S. z dn. 23.VII. 1938 r.

ORZECZENIE
SPECJALNEJ KOMISJI ROZJEMCZEJ.

Dekretem Ministra Opieki Społecznej z dnia 28 kwietnia 1938 r. Nr Pp2/5-8 powołana została Specjalna Komisja Rozjemcza dla załatwienia zatargu w sprawie zaszeregowania straża-

ków i służby wartowniczej w hutach żelaza, zakładach przetwórczych przemysłu hutniczego, w hutach żelaza, zakładach przetwórczych przemysłu hutniczego, w hutach metali wraz z zakładami ubocznymi, w koksowniach hutniczych i wolnych, w emalierniach i niklowniach oraz w Śląskich Zakładach Elektrycznych zrzeszonych w Związku Pracodawców Górnośląskiego Przemysłu Górniczo-Hutniczego w Katowicach.

W skład powyższej Komisji powołani zostali:

Przewodniczący: *Dr Ryszard Domirski,* Obwodowy Inspektor Pracy przy Inspekcji Pracy IX Okręgu w Katowicach.

Ławnicy

Z ramienia pracodawców:	Z ramienia pracowników:
1) *Inż. Aleks. Jan Rodkiewicz*	1) *Michał Musioł,* sekr.
2) *Inż. Zygmunt Sojecki*	2) *Hugon Hanke,* sekr.
3) *Inż. Stanisław Wisłocki*	3) *Konstanty Palus*

Jako sekretarz Komisji — *Józefa Raźna*

Do rozprawy stawili się:

I. Ze strony pracodawców:

Związek Pracodawców Górnośląskiego Przemysłu Górniczo-Hutniczego w Katowicach w osobach pp.: *dyr. Czesława Wieniawy-Chmielewskiego* i *dyr. Witolda Drozdowskiego.*

II. Ze strony pracowników:

1) Związek Metalowców, Hutników i Robotników Fabrycznych Zjednoczenia Zawodowego Polskiego w osobie p. *posła Pawła Kubika.*
2) Polski Związek Metalowców Z. P. Z. Z. w osobie p. *Jana Sitki.*
3) Centrala Zjednoczenia Klasowych Związków Zawodowych w R. P.
4) Chrześcijańskie Zjednoczenie Zawodowe.

Komisja po wysłuchaniu stron i po naradzie

orzekła:

I. Lista zaszeregowania strażaków zawodowych.

Grupa a: sierżanci i plutonowi straży zawodowej, posiadający 3-ci stopień wyszkolenia przeciwpożarowego.

Grupa **b**: plutonowi i sekcyjni straży zawodowej, posiadający 2-gi stopień wyszkolenia przeciwpożarowego, oraz strażacy zawodowi posiadający 3-ci stopień wyszkolenia.

Grupa **c**: strażacy zawodowi posiadający 2-gi stopień wyszkolenia przeciwpożarowego lub 1-szy stopień wyszkolenia przeciwpożarowego łącznie z wyszkoleniem ratowniczo-sanitarnym 1-szej kategorii Polskiego Czerwonego Krzyża.

Grupa **d**: strażacy zawodowi posiadający 1-szy stopień wyszkolenia przeciwpożarowego.

Grupa **e**: kandydaci na strażaków zawodowych bez wyszkolenia zawodowego na czas nie dłuższy niż jeden rok.

Postanowienia szczegółowe.

1) Strażacy-rzemieślnicy w czasie pełnienia funkcyj rzemieślników winni być zaszeregowani zgodnie z listami zaszeregowania, obowiązującymi daną grupę rzemieślniczą w danym przemyśle.

2) Strażaków-rzemieślników niewymienionych w tych listach zaszeregowania należy zaszeregować jak następuje:
Grupa **b**: krawiec, szewc, tapicer itp.
Grupa **c**: II krawiec, II szewc, II tapicer itp.

3) Zakład obowiązany jest każdemu nowoprzyjętemu i wszystkim obecnie zatrudnionym, a nieposiadającym 1-go stopnia wyszkolenia przeciwpożarowego strażakom dać możność w ciągu jednego roku uzyskania tego 1-go stopnia wyszkolenia przeciwpożarowego.

4) Zakład jest obowiązany umożliwić strażakom zawodowym grupy d uzyskanie wyszkolenia 2-go stopnia, a strażakom grupy c 3-go stopnia wyszkolenia przeciwpożarowego w przeciągu lat 3-ch, jednak bez ponoszenia kosztów przez zakład.

5) Wszyscy strażacy zawodowi grup fachowych a, b i c otrzymują dodatek fachowy w wysokości 5 — 40%.

6) Powyższe zaszeregowanie i uregulowanie dodatków fachowych nie może spowodować obniżenia zaszeregowania i dodatków fachowych tych strażaków, którzy w chwili wydania niniejszego orzeczenia znajdują się w stosunku pracy.

7) Wszyscy strażacy otrzymują bezpłatne umundurowanie, a w razie specjalnych wymagań co do obuwia, stawianych przez zakład, tenże obowiązany jest to specjalne obuwie dostarczyć bezpłatnie.

II. Lista zaszeregowania sanitariuszy i kąpielowych (łaziennych).

Grupa **b**: sanitariusze posiadający wyszkolenie ratowniczo-sanitarne 2-giej kategorii Polskiego Czerwonego Krzyża lub wyszkolenie wojskowe sanitarne.
Grupa **c**: sanitariusze i łazienni sanitariusze.
Grupa **d**: łazienni pełniący równocześnie funkcje palaczy lub wykonywujący reperacje.
Grupa **e**: łazienni.

Postanowienia szczegółowe.

1) Sanitariusze grupy b i c otrzymują dodatek fachowy w wysokości 5 — 40%.

2) Powyższe zaszeregowanie i ustalenie dodatku fachowego nie może spowodować obniżenia zaszeregowania i otrzymywanych dodatków fachowych tych sanitariuszy i łaziennych, którzy w chwili wydania niniejszego orzeczenia znajdują się w stosunku pracy.

III. Lista zaszeregowania woźniców, stajennych, portierów, odźwiernych, stróżów itp.

Grupa **b**: stangreci 1-szej klasy (woźnice osobowi I kl.), stajenni mający nadzór nad całą stajnią.
Grupa **c**: portierzy, dozorcy bram, pełniący jednocześnie funkcje zaporowych przy przejazdach kolejowych.
Grupa **d**: odźwierni, dozorcy bram, woźnice osobowi 2-giej klasy i woźnice towarowi.
Grupa **e**: stróże (wartownicy) placowi, parkowi, drogowi, mostowi itp. i stajenni.

Postanowienia szczegółowe.

Powyższe zaszeregowanie nie może spowodować obniżenia zaszeregowania robotników objętych powyższą listą zaszeregowania, którzy w chwili wydania niniejszego orzeczenia znajdują się w stosunku pracy.

IV. Lista zaszeregowania kierowców samochodów.

Obowiązujący układ zbiorowy o wynagradzaniu kierowców samochodów z dnia 20 października 1937 r. dla hut żelaza, zakładów przetwórczych przemysłu hutniczego, koksiarni hutniczych, emalierni i niklowni, oraz Śląskich Zakładów Elek-

trycznych należących do Związku Pracodawców Górnośląskiego Przemysłu Górniczo-Hutniczego w Katowicach, rozszerza się również na koksiarnie wolne i huty metali, należące do wyżej wymienionego Związku Pracodawców.

Układ ten uzupełnia się następującą pozycją:

Grupa **c**: pomocnik kierowcy samochodu.

Postanowienia końcowe.

Orzeczenie niniejsze obowiązuje od 1 czerwca 1938 r. do 31 grudnia 1939 r. i może być wypowiedziane na miesiąc przed upływem tego terminu, w przeciwnym razie obowiązuje na czas nieokreślony za jednomiesięcznym terminem wypowiedzenia, na koniec kwartału.

Strony winny wyrazić swą zgodę na powyższe orzeczenie w ciągu dni 5-ciu.

Katowice, dnia 22 czerwca 1938 r.

Przewodniczący:
(—) *Dr Ryszard Domirski*
Inspektor Pracy

Ławnicy ze strony pracodawców:
(—) *Inż. Aleksander Rodkiewicz*
(—) *Inż. Zygmunt Sojecki*
(—) *Inż. Stanisław Wisłocki*

Ławnicy ze strony pracowników:
(—) *Michał Musioł*
(—) *Hugon Hanke*
(—) *Konstanty Palus*

123.

ZARZĄDZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 23 lipca 1938 r.

o nadaniu układowi zbiorowemu pracy dla drukarzy z dnia 7 listopada 1932 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich wydawnictw dzienników i czasopism na obszarze miasta Łodzi.

Na podstawie art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) i rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) zarządzam co następuje:

§ 1.

Układowi zbiorowemu pracy dla drukarzy, zawartemu w Łodzi w dniu 7 listopada 1932 r., nadaję moc powszechnie obowiązującą dla wszystkich wydawnictw dzienników i czasopism na obszarze miasta Łodzi.

Tekst powyższego układu został ogłoszony przy obwieszczeniu Ministerstwa Opieki Społecznej z dnia 13 czerwca 1938 r. (Zbiór Układów Zbiorowych Pracy Nr 34, poz. 92).

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:
(—) *Marian Zyndram-Kościałkowski*

124.

ZARZĄDZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 23 lipca 1938 r.

o nadaniu układowi zbiorowemu pracy z dnia 23 grudnia 1937 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich warsztatów i przedsiębiorstw metalowych na obszarze miasta Gdyni.

Na podstawie art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) i rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) zarządzam co następuje:

§ 1.

Układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Gdyni w dniu 23 grudnia 1937 r. nadaję moc powszechnie obowiązującą dla wszystkich warsztatów i przedsiębiorstw metalowych na obszarze miasta Gdyni.

Tekst powyższego układu został ogłoszony przy obwieszczeniu Ministerstwa Opieki Społecznej z dnia 13 czerwca 1938 r. (Zbiór Układów Zbiorowych Pracy Nr 34, poz. 93).

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:
(—) *Marian Zyndram-Kościałkowski*

125.

ZARZĄDZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 23 lipca 1938 r.

o nadaniu układowi zbiorowemu pracy z dnia 17 maja 1938 r., z wyłączeniem drugiej części przepisu § 7 układu, mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw strzeżenia na obszarze miasta Poznania.

Na podstawie art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) i rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) zarządzam co następuje:

§ 1.

Układowi zbiorowemu pracy, z wyłączeniem drugiej części przepisu § 7 układu następującej po przecinku, zawartemu w Poznaniu w dniu 17 maja 1938 r., nadaję moc powszechnie obowiązującą dla wszystkich przedsiębiorstw strzeżenia na obszarze miasta Poznania.

Tekst powyższego układu został ogłoszony przy obwieszczeniu Ministerstwa Opieki Społecznej z dnia 13 czerwca 1938 r. (Zbiór Układów Zbiorowych Pracy Nr 35, poz. 95).

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:
(—) *Marian Zyndram-Kościałkowski*

126.

OBWIESZCZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 23 lipca 1938 r.

w sprawie podania o nadanie mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich robót budowlanych na obszarze m. Łodzi i okolicy orzeczeniu Komisji Rozjemczej z dnia 17 maja 1938 r.

Centralny Związek Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ceramicznego i Pokrewnych Zawodów w Polsce wniósł do Ministra Opieki Społecznej w myśl art. 9 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o komisjach rozjemczych do załatwiania zatargów zbio-

rowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. z 1937 r. Nr 39, poz. 313) oraz § 48 rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. wydanego w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości oraz Ministrem Przemysłu i Handlu o wykonaniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o komisjach rozjemczych do załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 321) podanie o nadanie mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich robót budowlanych na obszarze m. Łodzi, gmin graniczących bezpośrednio z m. Łodzią i na obszarze miast Rudy Pabjanickiej, Zgierza i Aleksandrowa, orzeczeniu Komisji Rozjemczej dla przemysłu budowlanego na obszarze m. Łodzi i okolicy z dnia 17 maja 1938 r.

Tekst orzeczenia podany jest w załączniku do zarządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 14 czerwca 1938 r. o zatwierdzeniu orzeczenia Komisji Rozjemczej dla przemysłu budowlanego na obszarze m. Łodzi i okolicy z dnia 17 maja 1938 r. (Zbiór Układów Zbiorowych Pracy Nr 34, poz. 90).

Przeciw nadaniu mocy powszechnie obowiązującej każda osoba zainteresowana może wnieść sprzeciw do Ministerstwa Opieki Społecznej za pośrednictwem Inspektora Pracy III Okręgu w ciągu 14 dni od daty ogłoszenia niniejszego obwieszczenia.

Minister Opieki Społecznej:
(—) *Marian Zyndram-Kościałkowski*

127.

ZARZĄDZENIE KOMISARZA DEMOBILIZACYJNEGO

dla obszaru województwa pomorskiego i powiatu działdowskiego

z dnia 5 lipca 1938 r.

o nadaniu mocy obowiązującej orzeczeniu Komisji Pojednawczo-Rozjemczej w Toruniu z dnia 4 czerwca 1938 r., ustalającemu warunki pracy i płacy w przemyśle budowlanym na obszarze województwa pomorskiego oraz powiatu działdowskiego województwa warszawskiego, z wyłączeniem miasta Gdyni i powiatów: lipnowskiego, nieszawskiego, rypińskiego i włocławskiego oraz półwyspu helskiego wraz z Władysławowem i Rumii-Zagórza.

Na podstawie § 23 rozporządzenia z dnia 3 września 1919 r. o przyjmowaniu i wydalaniu robotników podczas okresu

demobilizacji gospodarczej (Dz. Ust. Rzeszy Niem. str. 1500) zarządzam co następuje:

§ 1.

Orzeczeniu Komisji Pojednawczo-Rozjemczej w Toruniu z dnia 4 czerwca 1938 r., ustalającemu warunki pracy i płacy w przemyśle budowlanym, nadaję moc obowiązującą od dnia 4 lipca 1938 r. do dnia 1 maja 1939 r. na obszarze województwa pomorskiego i powiatu działdowskiego województwa warszawskiego, z wyłączeniem miasta Gdyni i powiatów: lipnowskiego, nieszawskiego, rypińskiego i włocławskiego oraz półwyspu helskiego wraz z Władysławowem i Rumii-Zagórza.

Tekst orzeczenia podany jest w załączniku do zarządzenia niniejszego.

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Zbiorze Układów Zbiorowych Pracy.

(—) *inż. H. Zagrodzki*
Komisarz Demobilizacyjny

1 zał.

Zał. do zarz. Kom. Demobil. z dn. 5.VII. 1938 r.

ORZECZENIE.

Komisja Pojednawczo-Rozjemcza w Toruniu, ustanowiona rozporządzeniem Ministra Opieki Społecznej z dnia 24 czerwca 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 331), jako Komisja Specjalna, powołana zarządzeniem Ministra Opieki Społecznej z dnia 17 maja 1938 r. za Nr Pp. 1/5-8, działając na podstawie dekretu z dnia 23 grudnia 1918 r. o umowach zbiorowych, wydziałach robotniczych i pracowniczych oraz o rozjemstwie w zatargach pracy (Dz. Ust. Rzeszy Niem. str. 1456), w celu załatwienia zatargu w przemyśle budowlanym na terenie województwa pomorskiego oraz powiatu działdowskiego, prócz miasta Gdyni, w składzie ustalonym zgodnie z § 15 dekretu z dnia 23 grudnia 1918 r.:

Przewodniczący:

inż. Zygmunt Humięcki,

Ławnicy stali ze strony pracodawców:

Kazimierz Niewinowski i
Marian Prabucki,

Ławnicy stali ze strony pracowników:

Franciszek Szeliga i
Marian Musiał,

Ławnik niestały ze strony pracodawców:

Janusz Rymkiewicz,

Ławnik niestały ze strony pracowników:

Bronisław Dybowski,

w obecności następujących uczestników zatargu:

ze strony pracodawców:

1. Związku Pracodawców województwa pomorskiego w Bydgoszczy, ul. Nowy Rynek 10, w osobie *Kazimierza Bobowskiego,*

2. Cechu Murarsko-Ciesielskiego w Starogardzie, ul. Gimnazjalna i

3. Cechu Murarsko-Ciesielskiego w Wejherowie, ul. Naniecka Nr 1 — oba te Cechy reprezentowane przez wyżej wymienionego *Kazimierza Bobowskiego,*

4. Związku Fabrykantów i Przemysłowców w Gdyni, ul. Świętojańska Nr 53 w osobie *Józefa Kunerta,*

5. Cechu Murarsko-Ciesielskiego w Toruniu, ul. Słowackiego Nr 39, w osobie *Roberta Łaganowskiego,*

6. Cechu Murarsko-Ciesielskiego w Bydgoszczy, ul. Promenada Nr 13, w osobie *Antoniego Jaworskiego,*

7. Cechu Murarsko-Ciesielskiego w Szubinie, ul. Kcyńska Nr 8, w osobie *Władysława Zakurzewskiego,*

8. Cechu Murarsko-Ciesielskiego w Grudziądzu, ul. Groblowa Nr 13, w osobie *Stefana Ornasa* i *Konstantego Szatkowskiego,*

9. Cechu Murarsko-Ciesielskiego w Inowrocławiu, ul. Przypadek Nr 1, w osobie *Sylwina Kościelnego* oraz

10. Stałej Delegacji Pomorskich Cechów Murarsko-Ciesielskich w Toruniu, ul. Mickiewicza Nr 34, w osobach: *Antoniego Jaworskiego, Sylwina Kościelnego i Konstantego Szatkowskiego,*

ze strony pracowników:

1. Centralnego Związku Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ceramicznego i Pokrewnych Zawodów w Polsce,

   a) Sekretariat Okręgowy w Bydgoszczy, ul. Dolina Nr 3, w osobach: *Tadeusza Matuszewskiego* i *Bernarda Czarneckiego,*

   b) Sekretariat Okręgowy w Toruniu, ul. Szosa Chełmińska Nr 53/55, w osobach: *Stanisława Piotrowiaka* i *Karola Dondalskiego,*

2. Związku Pracowników Budowlanych i Pokrewnych Zawodów Zjednoczenia Zawodowego Polskiego — Sekretariat Okręgowy w Gdyni, ul. Plac Kaszubski Nr 1 m. 5 b, w osobach: *Stefana Jankowskiego* i *Stanisława Frelichowskiego,*

po zbadaniu całokształtu sprawy, przeprowadzeniu postępowania dowodowego, wysłuchaniu głosów stron, ustaleniu punktów spornych oraz po stwierdzeniu, że nie można doprowadzić stron prowadzących spór do ugody, na podstawie §§ 25 i 27 dekretu z dnia 23 grudnia 1918 r. o umowach zbiorowych, wydziałach robotniczych i pracowniczych oraz o rozjemstwie w zatargach pracy (Dz. Ust. Rzeszy Niem. str. 1456)

o r z e k a:

Stawki płac.

§ 1.

Ustala się za godzinę następujące minimalne stawki płac robotników budowlanych:

	Cieśla murarz	robotnik przyuczony przy pracach żelbeton. (szaler, betoniarz, zbrojarz), który pracował przy danej pracy co najmniej 2 lata	robotnik przy noszeniu cegły i wapna (koźlarz, tragarz) oraz obsługa dźwigów	robotnik budowlany przy pracach naziemnych i podziemnych ponad 21 lat	robotnik od 18 do 21 lat
	z ł o t y c h				
1. Toruń-Podgórz . .	1,00	0,72	0,72	0,57	0,48
2. Bydgoszcz . .	0,95	0,70	0,70	0,55	0,46
3. Grudziądz, Inowrocław, Puck z wyłączeniem rob. portowych	0.90	0,68	0,68	0,54	0,44
4. Tczew, Starogard, Nakło, Wejherowo, Chojnice . . .	0,75	0,57	0,57	0,44	0,36
5. Kościerzyna, Kartuzy, Tuchola, Pelplin, Lubawa, Solec Kuj., Fordon, Świecie, Chełmża, Chełmno, Brodnica . . .	0,70	0,50	0,50	0,40	0,33
6. Czersk, Wąbrzeźno, Koronowo, Szubin, Wyrzysk, Kcynia, Sępolno, Nowemiasto, Golub, Działdowo, Lidzbark, Górzno oraz pozostałe miasta i miejscowości wiejskie .	0,60	0.44	0,44	0,36	0,30

UWAGA:

a) przy pracy w wodzie i szlamie o głębokości ponad 30 cm przyznaje się dodatek od zasadniczej stawki w wysokości 10%;

b) w studniach i szybach kanalizacyjnych ponad 5 metrów głębokości przyznaje się dodatek od zasadniczej stawki 10%;

c) przy wykonywaniu smarowania materiałami izolacyjnymi (jak karbolineum itp.) przyznaje się dodatek od zasadniczej stawki w wysokości 10%.

Praca akordowa.

§ 2.

Przy stosowaniu pracy akordowej stawki jednostkowe za pracę w akordzie powinny być obliczone w taki sposób, ażeby zarobek ogólny robotnika akordowego był co najmniej o 15% wyższy od płacy dniówkowej robotnika odpowiedniej kategorii. Tam, gdzie prace akordowe bywają wykonywane, ustala się taryfę akordową. Praca akordowa nie może obejmować ścian kapitalnych wykonywanych z cegieł.

Przerwy w pracy.

§ 3.

Jeżeli z powodu wpływów atmosferycznych lub innych przyczyn niezależnych od pracodawcy pracować nie można, pracownik nie ma prawa żądać wynagrodzenia; jeżeli natomiast przerwa nastąpiła z przyczyn zależnych od pracodawcy bez co najmniej 1-dniowego wypowiedzenia, a pracownik stawił się do pracy, należy się temuż wynagrodzenie w wysokości 2-godzinnego zarobku.

Przepisy porządkowe.

§ 4.

W razie wysłania pracownika przez pracodawcę na pracę pozamiejscową, pozostawia się wysokość wynagrodzenia dobrowolnej umowie.

Wypłata zarobków.

§ 5.

Wypłata zarobków odbywa się co tydzień, najpóźniej trzeciego dnia po ukończeniu tygodnia obrachunkowego. Jeżeli rozwiązanie umowy o pracę następuje z woli pracodawcy, pracownik otrzymuje wypłatę wynagrodzenia przy zwolnieniu.

Postanowienia ogólne.

§ 6.

Wyższe stawki godzinowe, niż ustalone w § 1, a stosowane dotychczas na poszczególnych robotach, pozostają w mo-

cy. Stawki ustalone są minimalne i w umowach indywidualnych winny być bezwzględnie przestrzegane, o ile są korzystniejsze.

§ 7.

Orzeczenie niniejsze obowiązuje od dnia 7 czerwca 1938 r. do dnia 31 marca 1940 r., przy czym o ile orzeczenie to nie zostanie wymówione przez którąkolwiek ze stron biorących udział w sporze na trzy miesiące przed ukończeniem ważności jego, przedłuża się takowe na następny rok.

§ 8.

Stronom pozostawia się termin do dnia 17 czerwca 1938 r. do oświadczenia się, czy orzeczenie rozjemcze przyjmują.

W Toruniu, dnia 4 czerwca 1938 r.

Przewodniczący:
(—) *inż. Z. Humięcki*

Ławnicy stali:

(—) *Kazimierz Niewinowski*
(—) *Franciszek Szeliga*
(—) *Marian Musiał*
(—) *Marian Prabucki*

Ławnicy niestali:

(—) *Janusz Rymkiewicz*
(—) *Bronisław Dybowski*

128.

OBWIESZCZENIE MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

dnia 15 lipca 1938 r.

o wniosku w sprawie nadania mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich cegielni na obszarze miasta Łodzi i okolicy w promieniu 50 km układowi zbiorowemu pracy z dnia 2 lipca 1938 r.

Ministerstwo Opieki Społecznej obwieszcza, że Związek Przemysłu Ceramicznego Okręgu Łódzkiego w Łodzi zgłosił do Ministerstwa Opieki Społecznej w myśl art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) oraz rozporządzenia Ministra Opieki Społecz-

nej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) wniosek o nadanie mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich cegielni na obszarze miasta Łodzi oraz powiatów: łódzkiego, łaskiego, brzezińskiego, łęczyckiego, sieradzkiego i piotrkowskiego w promieniu 50 km od miasta Łodzi układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Łodzi w dn. 2 lipca 1938 r.

a) po stronie pracodawców przez Związek Przemysłu Ceramicznego Okręgu łódzkiego w Łodzi,
b) po stronie pracowniczej przez Centralny Związek Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ceramicznego i Pokrewnych Zawodów w Polsce.

Tekst układu zbiorowego pracy podany jest poniżej.

Sprzeciwy w sprawie nadania powyższemu układowi mocy powszechnie obowiązującej wnosić należy do Ministra Opieki Społecznej za pośrednictwem Inspektora Pracy III Okręgu (Łódź, ul. Zawadzka Nr 1) w ciągu dni 14.

Termin 14-dniowy biegnie od daty ogłoszenia niniejszego obwieszczenia.

Za Głównego Inspektora Pracy
i Dyrektora Departamentu

(—) *J. Zagrodzki*
Naczelnik Wydziału

1 zał.

Zał. do obw. M. O. S. z dn. 15.VII. 1938 r.

UKŁAD ZBIOROWY PRACY

dla przemysłu ceglarskiego.

Dnia 2 lipca 1938 roku pomiędzy Związkiem Przemysłu Ceramicznego Okręgu Łódzkiego w Łodzi, ul. Piotrkowska 118, z jednej strony, a Centralnym Związkiem Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ceramicznego i Pokrewnych Zawodów w Polsce, Okręg w Łodzi, ul. Wysoka 45, z drugiej strony — został zawarty przy udziale Inspektora Pracy III Okręgu układ zbiorowy ustalający następujące warunki pracy i płacy robotników zatrudnionych w cegielniach.

§ 1.

Układ niniejszy obowiązuje cegielnie na terenie miasta Łodzi oraz powiatów: łódzkiego, łaskiego, brzezińskiego, łęczyckiego, sieradzkiego oraz piotrkowskiego w promieniu 50 km w linii powietrznej od Łodzi.

§ 2.

Postanowienia układu niniejszego obowiązują w miejsce wszystkich mniej korzystnych postanowień układów obejmujących robotników zatrudnionych w cegielniach na powyższym terenie. Postanowienia tych układów lub warunki umów indywidualnych korzystniejsze dla pracowników od układu niniejszego pozostają w mocy.

§ 3.

Właściciele cegielń są obowiązani wydać robotnikom zgodnie z ustawą książeczki obrachunkowe, ubezpieczyć wszystkich robotników na wypadek bezrobocia i w Ubezpieczalni Społecznej, przy czym składki na wyżej wymienione ubezpieczenia będą potrącane w myśl obowiązujących ustaw.

§ 4.

Właścicielom cegielń zgodnie z ustawą nie wolno zatrzymywać lub zalegać z wypłatami zarobków robotniczych. Całkowite zarobki robotnicze winny być wypłacane w sobotę bezpośrednio po zakończonym dniu pracy i tylko w gotówce.

§ 5.

Czas pracy ustala się zgodnie z przepisami ustawy o czasie pracy w przemyśle i handlu.

§ 6.

Robotnicy w każdej cegielni mają prawo wyboru delegata, który nie może być wydalony ani prześladowany z tytułu zajmowanego stanowiska.

§ 7.

Płace.

Strycharz za formowanie	1000 cegieł	zł.	8.25
Za nawózkę do pieca od	1000 „	„	1.27
Za ustawianie w piecu	1000 „	„	0.58
Za wypalanie od	1000 „	„	0.88
Za wywózkę do wozu od	1000 „	„	0.92
Za wywózkę na plac od	1000 „	„	1.27
Za godzinę pracy kobiet i młodocianych od 40 gr. do		„	0.51
Za godzinę pracy dorosłych robotników od 55 gr. do		„	0.69

Za ramowanie za metr sześcienny	zł	0.25
Za ramowanie z odwózką do 50 m za m^3	„	0.62
Za kopanie gliny przez rękę za m^3	„	0.47
Za kopanie gliny z odwózką do 50 m za m^3	„	0.62
„ „ „ „ „ 100 „ „ „	„	0.78
„ „ „ „ „ 150 „ „ „	„	0.92
„ „ „ „ „ 200 „ „ „	„	1.10
„ „ „ „ „ 250 „ „ „	„	1.24
„ „ „ „ „ 300 „ „ „	„	1.40
„ „ „ „ „ 350 „ „ „	„	1.55
„ „ „ „ „ 400 „ „ „	„	1.71
„ „ „ „ „ 450 „ „ „	„	1.86
„ „ „ „ 500 „ „ „	„	2.01
„ „ „ „ „ 550 „ „ „	„	2.17
Za każde dalsze 50 m odwózki	„	0.15

O ile poziom glinianki w stosunku do podstawy szychty przekracza cztery metry, płaci się do powyższych cen dodatkowo 10% (dziesięć).

Za kopanie gliny i nakładanie na wozy i wagoniki, pod warunkiem, że wozy i wagoniki idą dołem, za jeden metr sześć. gr. 65. O ile wozy idą górą obowiązuje stawka 65 gr. jednak bez nakładania.

§ 8.

Strycharz i palacz, nie otrzymujący mieszkania w naturze, otrzymuje za cały czas trwania pracy ekwiwalent w gotówce na podstawie kwitu zapłaconego komornego za jeden pokój, najwyżej zł. 30 kwartalnie.

Karownicy (gorący) otrzymują po dwie pary łapek miesięcznie.

Ustawiacze i zimni karownicy otrzymują po parze paluszków miesięcznie.

Strycharz otrzymuje wodę do t. zw. kałamarza.

Dróżnik na szychtę obowiązuje od 15 taczek.

Za popsutą cegłę nie z winy strycharza, strycharz nie odpowiada.

§ 9.

Płace w cegielniach maszynowych obliczają się podług norm umowy z 1928 roku z tym zastrzeżeniem, że za jeden złoty umowy z 1928 roku przyjmuje się 73.6 gr. W stosunku do cegielń maszynowych zaznacza się, że o ile poszczególne cegielnie stosują stawki wyższe, nie mogą być one zmniejszone.

§ 10.

Układ niniejszy zostaje zawarty na czas od dnia 15 kwietnia 1938 roku do dnia 1 maja 1939 roku z tym, że w razie niewypowiedzenia jego wygaśnięcia przez jedną ze stron na jeden miesiąc przed upływem terminu, układ przedłuża się automatycznie na jeden rok i w ten sposób każdorazowo z roku na rok, z miesięcznym zapowiedzeniem wygaśnięcia.

Związek Przemysłu Ceramicznego Okręgu Łódzkiego:

(—) (—) *Mgr. F. Maurer, E. Szulc, T. Kluka, R. Kanwiszer, W. Lange.*

Centralny Związek Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ceramicznego i Pokrewnych Zawodów w Polsce.

(—) (—) *Cz. Karśnicki, L. Jochim, S. Tomczak.*

Rejestruję.

Łódź, dnia 2 lipca 1938 r.

Nr rej. 14/57-8

Inspektor Pracy III Okręgu:

(—) *inż. W. Wyrzykowski*

129.

OBWIESZCZENIE MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 21 lipca 1938 r.

o wniosku uzupełniającym w sprawie nadania mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich robót budowlanych na obszarze miasta Białegostoku i okolicy układowi zbiorowemu pracy z dnia 17 maja 1938 r.

Ministerstwo Opieki Społecznej obwieszcza, że Centralny Związek Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ce-

ramicznego i Pokrewnych Zawodów w Polsce zgłosił do Ministerstwa Opieki Społecznej w myśl art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) oraz rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) wniosek uzupełniający do wniosku opublikowanego w obwieszczeniu Ministerstwa Opieki Społecznej z dnia 9 lipca 1938 r. (Zbiór Układów Zbiorowych Pracy Nr 38, poz. 113), a mianowicie o nadanie mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich robót budowlanych na obszarze okolicy miasta Białegostoku w promieniu 10 km od tego miasta układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Białymstoku w dniu 17 maja 1938 r.:

a) po stronie pracodawców przez Cech Majstrów Grupy Budowlanej w Białymstoku, Cech Majstrów Murarzy, Cieśli, Malarzy, Zdunów i Szklarzy miasta i powiatu białostockiego, Przedsiębiorstwo Budowlane inż. Jana Noworita, Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjno-Budowlanych inż. Franciszka Kumanta, Przedsiębiorstwo Budowlane J. Kornaszewskiego, oraz inż. Józefa Zaczeniuka, Władysława Kuligowskiego, Izaaka Azizorskiego, Ajzyka Fajngolda, Chaima Jankielewicza, A. Kanela, Hirsza Pinesa, Ajzyka Szałmuka i Szlomę Szmusza,

b) po stronie pracowniczej przez Centralny Związek Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ceramicznego i Pokrewnych Zawodów w Polsce, Oddział w Białymstoku.

W związku z tym Ministerstwo Opieki Społecznej obwieszcza, że w razie uwzględnienia powyższego wniosku przywrócona zostałaby pierwotna treść § 1 wyżej wymienionego układu w brzmieniu następującym:

„§ 1.

Układ niniejszy normuje warunki pracy i płacy przy wszelkich robotach wchodzących w zakres budownictwa na obszarze Białegostoku i okolicy w promieniu 10 km od miasta".

Sprzeciwy w sprawie nadania powyższemu układowi wraz z wprowadzonym uzupełnieniem mocy powszechnie obowiązującej w wyżej podanym zakresie wnosić należy do Ministra Opieki Społecznej za pośrednictwem Inspektora Pracy VI Okręgu (Białystok. ul. E. Orzeszkowej 5) w ciągu dni 14.

Termin 14-dniowy biegnie od daty ogłoszenia niniejszego obwieszczenia.

Za Głównego Inspektora Pracy
i Dyrektora Departamentu

(—) *J. Zagrodzki*
Naczelnik Wydziału

130.

ORZECZENIE

Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej z dnia 23 maja 1938 r ustalające warunki pracy i płacy dla dozorców domowych na obszarze m. Piotrkowa Trybunalskiego na rok 1938/39.

Nadzwyczajna Komisja Rozjemcza, powołana decyzją Inspektora Pracy III Okręgu w m. Łodzi z dnia 21 kwietnia 1938 roku za Nr. 13. D/P-ków-8 na podstawie ustawy z dnia 16 maja 1922 roku w przedmiocie powołania Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej do załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy właścicielami nieruchomości miejskich, a dozorcami domowymi (Dz. U. R. P. Nr. 39 poz. 324) — oraz art. 113 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1934 roku o unormowaniu właściwości władz i trybu postępowania w niektórych działach administracji państwowej (Dz. U. R. P. Nr. 110 poz. 976) — w składzie: przewodniczącego Inspektora Pracy 16 Obwodu w Piotrkowie Trybunalskim Lucjana Wróblewskiego, jako przedstawiciela Ministerstwa Opieki Społecznej, oraz członków: Konstantego Apołłowa, Sędziego Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim, jako przedstawiciela Ministerstwa Sprawiedliwości i Stanisława Tarnawskiego, Wicestarosty Powiatowego w Piotrkowie Trybunalskim, jako przedstawiciela Ministerstwa Spraw Wewnętrznych — na posiedzeniu w dniu 29 maja 1938 roku w lokalu Inspektoratu Pracy 16 Obwodu w Piotrkowie Trybunalskim po wysłuchaniu opinii przedstawicieli: Stowarzyszenia Właścicieli Nieruchomości w Piotrkowie Trybunalskim, Związku Zawodowego Dozorców Domowych i Pokrewnych Zawodów w Polsce — Oddział w Piotrkowie Try-

bunalskim oraz Związku Dozorców i Służby Domowej Zjednoczenia Zawodowego Polskiego — Oddział w Piotrkowie Trybunalskim — Nadzwyczajna Komisja Rozjemcza w składzie 3-ch przedstawicieli rządowych, biorąc pod uwagę ogólne położenie stron w chwili obecnej

orzekła:

§ 1.

Orzeczenie niniejsze dotyczy z jednej strony wszystkich pracodawców, posiadaczy, względnie użytkowników własności nieruchomej w Piotrkowie Trybunalskim (właścicieli, dzierżawców, użytkowników, posiadaczy faktycznych lub umownych, zarządców nieruchomości) i z drugiej strony wszystkich pracowników, pełniących czynności dozorców domowych w nieruchomościach na terenie Piotrkowa Trybunalskiego.

§ 2.

Za dozorcę domu w rozumieniu niniejszego orzeczenia uważa się każdą osobę pełnoletnią, bez względu na płeć, którą pracodawca, w rozumieniu postanowień § 1 orzeczenia, dopuścił do pracy w charakterze dozorcy domu. Dozorcą domu może być tylko osoba, która od dnia 1 kwietnia 1937 roku conajmniej stale zamieszkuje w Piotrkowie Trybunalskim.

§ 3.

Pracownicy, zatrudnieni na podstawie umów o pracę przy sprzątaniu placów publicznych, targowisk, dróg, skwerów i t. p. podlegają postanowieniom niniejszego orzeczenia o tyle, jeżeli praca ich ma charakter stałego zatrudnienia lub przepracowali u jednego pracodawcy, bądź w danej nieruchomości przez okres 3-ch miesięcy bez przerwy conajmniej.

§ 4.

Wszelkie prace dozorcy, wynikające z jego obowiązków służbowych, może dozorca wykonywać osobiście lub przez członków swej rodziny, zdolnych do spełniania tych czyności.

Jeżeli z jakichkolwiek powodów dozorca, ani nikt z jego rodziny nie może zastępczo wykonywać obowiązków dozorcy— wówczas za zgodą pracodawcy dozorca ma prawo pełnić swe

obowiązki przez zdolnego do ich wykonywania zastępcę, najętego przez siebie z pośród osób trzecich.

§ 5.

Zawarcie umowy o pracę następuje ustnie, na piśmie lub przez sam fakt dopuszczenia do pracy w charakterze dozorcy domu w ciągu 7 dni. Umowa o pracę na próbę lub na czas określony może być zawarta wyłącznie na piśmie z tym, że okres próbny trwać może najdłużej 2 tygodnie.

§ 6.

Orzeczenie niniejsze stanowi obowiązującą podstawę do zawierania indywidualnych umów o pracę zgodnie z art. 7 ust. (4) ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242).

§ 7.

Rozwiązanie umowy o pracę, zawartej pomiędzy pracodawcą i dozorcą domowym na czas nieokreślony, może nastąpić po uprzednim 3-miesięcznym wypowiedzeniu z tym, że może to mieć miejsce tylko 2 razy w roku kalendarzowym, t. j. w dniach: 31 marca i 30 czerwca.

Jeżeli stosunek pracy trwa conajmniej przez 10 lat — rozwiązanie umowy najmu o pracę może nastąpić w tych samych terminach, jednak po uprzednim zastosowaniu 6-miesięcznego okresu wypowiedzenia umowy.

Wypowiedzenie umowy nastąpić winno najpóźniej w ostatnim dniu miesiąca kalendarzowego, poprzedzającego okres wypowiedzenia.

§ 8.

Każda ze stron ma prawo rozwiązać umowę o pracę bezzwłocznie z ważnych przyczyn, które sprawiają, że nie można zgodnie z wymaganiami dobrej woli i wiary żądać od strony, aby pozostawała z drugą w stosunku pracy. Do orzekania o ważności powodów, uprawniających do przedwczesnego rozwiązania stosunku pracy przez każdą ze stron powołane są Komisje Rozjemcze.

Prawo rozwiązania umowy o pracę z ważnego powodu wygasa, jeżeli strona nie dokonała rozwiązania w ciągu 2 tygodni od powzięcia wiadomości o istnieniu ważnego powodu.

Jeżeli ważne powody rozwiązania mają charakter ciągły lub powtarzający się, termin 2-tygodniowy liczy się od chwili, kiedy ustał stan rzeczy, uzasadniający rozwiązanie umowy.

§ 9.

Jeżeli umowa o pracę została rozwiązana przedwcześnie z winy pracodawcy — pracodawca winien wypłacić dozorcy wszystkie świadczenia za cały czas aż do wygaśnięcia umowy, względnie do końca okresu, wymienionego w § 7 orzeczenia niniejszego.

§ 10.

Nie może być powodem do rozwiązania stosunku służbowego:

a) choroba dozorcy, trwająca do 3-ch miesięcy, o ile członkowie rodziny chorego pełnią zastępczo jego obowiązki —
b) należenie dozorcy do Związku Zawodowego —
c) dochodzenie przez dozorcę jego praw, wynikających z orzeczenia niniejszego.

§ 11.

Wypowiedzenie umowy o pracę winno być dokonane jedynie na piśmie w formie następującej:

a) przez odpowiednią adnotację w książeczce obrachunkowej —
b) pismem poleconym —
c) aktem rejentalnym.

Dokonanie wypowiedzenia umowy o pracę w innej formie mocy prawnej nie posiada.

§ 12.

Po rozwiązaniu umowy o pracę dozorca domowy zachowuje prawo do korzystania z mieszkania służbowego do czasu wypłacenia wynagrodzenia za pracę, zwrotu ewentualnie pobranej przez pracodawcę kaucji i wydania świadectwa pracy, stwierdzającego czas i charakter pracy.

§ 13.

W razie śmierci dozorcy rodzina tegoż wchodzi w obowiązki i prawa zmarłego na przeciąg 3-ch miesięcy od daty śmierci.

W razie śmierci dozorcy, który przepracował u danego pracodawcy lub w danej nieruchomości przez 10 lat conajmniej, rodzina zmarłego, będąca na jego utrzymaniu, winna otrzymać od pracodawcy odprawę w wysokości miesięcznego, ostatnio pobieranego wynagrodzenia.

Przy stosunku pracy, trwającym conajmniej przez okres 20 lat, odprawa należna winna się równać 2-miesięcznym poborom służbowym zmarłego.

§ 14.

Po upływie roku pracy w tej samej nieruchomości lub u tego samego pracodawcy dozorca otrzymuje 8-dniowy urlop, a po 3-ch latach 15-dniowy urlop wypoczynkowy płatny.

§ 15.

Pracodawca jest obowiązany wydać dozorcy bezpłatnie w przeciągu 14 dni od daty zawarcia umowy o pracę książeczkę obrachunkową. Książeczka obrachunkowa winna się znajdować na przechowaniu u dozorcy, który takową przedkłada pracodawcy przy każdorazowej wypłacie wynagrodzenia, celem dokonania zapisu.

W razie zagubienia książeczki obrachunkowej przez dozorcę w czasie trwania umowy najmu o pracę dozorca winien otrzymać od pracodawcy nową książeczkę obrachunkową za potrąceniem rzeczywistych kosztów książeczki.

W książeczce obrachunkowej winny być wpisane wszelkie dane, dotyczące: warunków zawartej umowy najmu, przebiegu pracy, terminów wypłat wynagrodzenia z wyszczególnieniem wysokości każdorazowej wypłaty zarobku, wypowiedzenia umowy o pracę i t. p.

W szczególności wymienione być winny następujące dane:

a) imię, nazwisko i adres pracodawcy —
b) imię, nazwisko i adres dozorcy domowego, tudzież adres posesji, obsługiwanej przez ugodzonego dozorcę —
c) data przyjęcia do pracy dozorcy domowego —
d) charakter zawartej umowy najmu o pracę z zaznaczeniem warunków wynagrodzenia —

e) spis wydanego dozorcy sprzętu (narzędzi pracy) —
f) podpisy pracodawcy i dozorcy domowego.

§ 16.

W razie zmiany pracodawcy — nowy pracodawca wstępuje w prawa i obowiązki poprzednika w stosunku do dozorcy domowego, jednak za dobrowolnie wyrażoną zgodą ze strony ostatnio wspomnianego.

§ 17.

Do obowiązków dozorcy domowego należy: zamiatanie i sprzątanie podwórka, klatek schodowych i ulicy, ubikacji ogólnych, zapalanie i gaszenie światła, wywieszanie flag i t. p.

§ 18.

Wywóz śmieci i oczyszczanie dołów kloacznych, ręczne pompowanie wody i dokonywanie posług osobistych dla pracodawców nie wchodzi w zakres służbowych obowiązków dozorcy domowego.

Jeżeli pracodawca wymaga od dozorcy domowego lub członków jego rodziny wyżej wspomnianych czynności, to winien za to płacić osobne wynagrodzenie według norm nie niższych, niż 40 gr. za godzinę.

§ 19.

Dozorca domowy otrzymuje bezpłatne mieszkanie służbowe z prawem użytkowania strychu do suszenia bielizny oraz piwnicę lub komórkę na węgiel i inne sprzęty domowego użytku.

Mieszkanie dozorcy domowego winno odpowiadać wymogom sanitarnym i przepisom prawa budowlanego, a nadto znajdować się na parterze i w pobliżu bramy wejściowej do nieruchomości.

Dostęp do mieszkania służbowego dozorcy winien być wygodny i widny. W braku światła naturalnego — oświetlony być winien sztucznie na koszt pracodawcy.

Dozorca obowiązany jest utrzymywać w czystości i porządku zajmowane mieszkanie służbowe, które winno być raz do roku, a najpóźniej do dnia 1 czerwca odświeżone (w razie potrzeby i wyremontowane) na koszt pracodawcy.

W razie niemożności dostarczenia dozorcy domowemu przez pracodawcę odpowiedniego mieszkania służbowego — pracodawca obowiązany jest do wypłacania dozorcy równoważnika gotówkowego w wysokości 5 (pięciu) złotych miesięcznie, płatnych z góry do dnia 5 każdego miesiąca najpóźniej.

§ 20.

Jeżeli w danej posesji jest założona instalacja oświetleniowa elektryczna, to instalacja ta winna być doprowadzona i do mieszkania dozorcy domowego z prawem korzystania przezeń z tej instalacji bezpłatnie przy używaniu 1 żarówki o sile 25 watt na każdą izbę. Przy wykorzystywaniu żarówek o większej mocy lub przy większej ilości, niż 1 żarówka na izbę — za różnicę w zużyciu energii elektrycznej płaci dozorca domowy.

W razie braku instalacji elektrycznej pracodawca jest obowiązany do wydawania dozorcy domowemu bezpłatnie nafty w ilości: 2 litrów miesięcznie w miesiącach od kwietnia do września włącznie i po 4 litry miesięcznie przez okres pozostałych miesięcy.

§ 21.

Bez zgody pracodawcy dozorcy domowemu nie wolno przyjmować sublokatorów i przyjmować na noclegi osób postronnych.

Natomiast pracodawcy nie wolno zmuszać dozorcy domowego do przyjmowania sublokatorów.

§ 22.

Pracodawca jest obowiązany do wydania bezpłatnie dozorcy domowemu wszelkiego sprzętu, potrzebnego do pracy, wchodzącej w zakres jego obowiązków służbowych. W zamian za zwrócony zużyty sprzęt dozorca winien otrzymać natychmiast sprzęt nowy.

§ 23.

Niezależnie od świadczeń w naturze dozorca domowy winien otrzymywać z dołu, najpóźniej do dnia 5 każdego następnego miesiąca, wynagrodzenie w gotówce w wysokościach conajmniej, jak wyszczególniono poniżej według następujących zasad:

L. p.	W domach, liczących izb mieszkalnych od . . . do . . . włącznie	Miesięcznie złotych
1.	do 10	12 (dwanaście)
2.	od 11 do 20	18 (osiemnaście)
3.	od 21 do 30	22 (dwadzieścia dwa)
4.	od 31 do 40	32 (trzydzieści dwa)
5.	od 41 do 50	42 (czterdzieści dwa)
6.	od 51 do 90	52 (pięćdziesiąt dwa)
7.	powyżej 90	100 (sto)

Uwaga 1. W nieruchomościach, zaliczonych do poz. 7 wynagrodzeń za pracę, dozorcy domowi są obowiązani do wykonywania ich służbowych czynności osobiście bez prawa zastępowania się przez domowników lub osoby trzecie.

Uwaga 2. W nieruchomościach czynszowych, z których dochód miesięczny brutto nie przekracza kwoty 50 (pięćdziesięciu) złotych lub nieruchomość nie liczy więcej, niż 10 (dziesięć) izb mieszkalnych i jest zamieszkiwana przez bezrobotnych, nie uiszczających czynszu dzierżawnego, Komisja Rozjemcza ma prawo na wniosek strony zainteresowanej zmniejszyć wynagrodzenie dozorcy domowego do 50% stawki normalnej. Udowodnienie okoliczności istotnych, uprawniających Komisję Rozjemczą do odpowiedniego zmniejszenia wynagrodzenia dozorcy domowego leży w obowiązku pracodawcy.

Uwaga 3. Za izbę w rozumieniu § 23 orzeczenia niniejszego uważać należy każdy pokój i kuchnię, nadające się do zamieszkiwania i to bez względu na rozmiary i charakter budowy.

Izby, przepierzone prowizorycznie lub przedzielone zasłonami ruchomymi, uważać należy za jedną izbę.

§ 24.

Prócz pensji zasadniczej, wymienionej w § 23 orzeczenia niniejszego, dozorca domowy winien otrzymywać co miesięcznie następujące dodatki:

a) 5%-wy dodatek do pensji zasadniczej w nieruchomościach o 2-ch frontach lub mieszczących ponad 3 sklepy handlowe,

b) 10%-wy dodatek do pensji zasadniczej w nieruchomościach o 3-ch frontach lub mieszczących: banki, kasy, towarzystwa kredytowe, teatry, kina, sale zgromadzeń, garaże i t. p.,

c) 15%-wy dodatek do pensji zasadniczej w nieruchomościach mieszczących: szkoły, zajazdy, stajnie, hotele, domy noclegowe, zakłady gastronomiczne, jadłodajnie i t. p.,

d) 20%-wy dodatek do pensji zasadniczej w nieruchomościach mieszczących: zakłady przemysłowe, składy towarowe na otwartej przestrzeni lub w budynkach nie zamieszkałych.

§ 25.

Za sprzątanie placów, targowisk, dróg, ulic przylegających do placów nie zabudowanych, skwerów i t. p. — wynagrodzenie dozorcy winno wynosić co najmniej 5 (pięć) gr miesięcznie od metra kwadratowego powierzchni sprzątanego terenu.

Natomiast dodatkowe wynagrodzenie dozorcy za uprzątanie placu nie zabudowanego, stanowiącego własność pracodawcy, w którego nieruchomości dozorca pełni swe obowiązki służbowe, wynieść winna conajmniej 2 (dwa) gr. miesięcznie od metra kwadratowego powierzchni sprzątanego terenu.

§ 26.

Do czasu utworzenia na terenie m. Piotrkowa Trybunalskiego Sądu Pracy — wszystkie zatargi, wynikłe między stronami o niedotrzymanie warunków umowy o pracę lub postanowień orzeczenia niniejszego, rozpatruje Komisja Rozjemcze do załatwiania sporów między właścicielami nieruchomości miejskich i dozorcami domowymi, bądź Sądy Państwowe według kompetencji.

§ 27.

Orzeczenie niniejsze obowiązuje na okres od dnia 1 kwietnia 1938 roku do dnia 31 marca 1939 roku z tym, że o ile żadna ze stron zainteresowanych za pośrednictwem organizacji, reprezentujących te strony, nie zgłosi sprzeciwu przeciwko stosowaniu dalszemu postanowień niniejszego orzeczenia na 3 miesiące przed upływem terminu, to w takim razie orzeczenie ni-

niejsze zachowuje w dalszym ciągu swą moc obowiązującą z tym samym warunkiem przedłużania na lata następne.

§ 28.

Za organizacje, reprezentujące strony zainteresowane w rozumieniu niniejszego orzeczenia nuważać należy: odnośne stowarzyszenie właścicieli nieruchomości w Piotrkowie Trybunalskim z jednej i odnośne związki zawodowe dozorców domowych, działające na terenie Piotrkowa Trybunalskiego, z drugiej strony.

Przewodniczący Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej:

(—) *Lucjan Wróblewski*
Inspektor Pracy 16 Obwodu w Piotrkowie Tryb.

Przedstawiciel Ministerstwa Opieki Społecznej

Członkowie Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej:

(—) *Konstanty Apołłow*
Sędzia Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim

Przedstawiciel Ministerstwa Sprawiedliwości

(—) *Stanisław Tarnawski*
Wicestarosta Powiatowy w Piotrkowie Trybunalskim

Przedstawiciel Ministerstwa Spraw Wewnętrznych

131.

UMOWA

ustalająca warunki pracy i płacy rzemieślników w gospodarstwach rolnych powiatu chełmskiego na rok 1938/39.

Komisja Polubowna w składzie:

Przewodniczący Komisji Polubownej:
Józef Kolicki, Inspektor Pracy 28 Obwodu

Przedstawiciele Związku Ziemian pow. chełmskiego

Dominik Rzewuski,
Jerzy Nowakowski i
Tadeusz Czachowski

Przedstawiciele Związku Zawodowego Robotników Rolnych — Oddział Krasnystaw

Kazimierz Zasada,
Grzegorz Tomaszczuk i
Antoni Jarosiewicz

zgodnie z § 5 Dz. II oraz ustępem drugim Przepisów dodatkowych Umowy Zbiorowej z dn. 6 grudnia 1937 r., ustalającej warunki pracy i płacy robotników rolnych w województwie lubelskim na rok służbowy 1938/39 (Zbiór Układów Zbiorowych Pracy z dn. 31 grudnia 1937 r. Nr 26, poz. 92) i wobec braku warunków pracy i płacy dla rzemieślników folwarcznych, które to warunki ustaliła Powiatowa Komisja Polubowna na pow. chełmski w roku służbowym 1922/23,

u s t a l a:

1. Rzemieślnicy wykwalifikowani (dyplomowani) otrzymywać będą rocznie 18 q ordynarii, w czym 4 q pszenicy, 4 q jęczmienia i 10 q żyta, 0,56 ha ziemi pod kartofle lub 60 q ziemniaków gotowych oraz pensję o 100% wyższą od pensji ordynariuszów.

2. Rzemieślnicy niewykwalifikowani (niedyplomowani) otrzymywać będą rocznie 15 q ordynarii, w czym 4 q pszenicy, 3 q jęczmienia i 8 q żyta, 0,56 ha ziemi pod ziemniaki lub 60 q ziemniaków gotowych oraz pensję o 50% wyższą, niż pensja ordynariuszów.

3. Rzemieślnicy obydwu kategoryj otrzymywać będą przemiał ordynarii na rachunek pracodawców lub wzamian za to o 10% więcej dodatku ordynarii w postaci żyta.

UWAGA: Za rzemieślników dyplomowanych uważa się tych rzemieślników, którzy się mogą okazać dyplomami, wydanymi przez Izbę Rzemieślniczą w Lublinie na dowód posiadania tytułu mistrza w swoim zawodzie. Ogrodnicy wykazać się winni świadectwami z ukończenia zawodowej szkoły ogrodniczej. Zwykli rybacy i chmielarze należą do 2 kategorii czyli do rzemieślników niewykwalifikowanych.

4. Pozostałe warunki pracy i płacy rzemieślników obowiązują wg §§ 2, 3 i 4 Umowy Zbiorowej, wymienionej w Zbio-

rze Układów Zbiorowych Pracy z dnia 31 grudnia 1937 r. Nr 26, poz. 92.

(—) *J. Kalicki*
Inspektor Pracy

Przedstawiciele Związku Ziemian pow. chełmskiego

(—) *Dominik Rzewuski*
(—) *Jerzy Nowakowski*
(—) *Tadeusz Czachowski*

Przedstawiciele Związku Zawodowego Robotników Rolnych — Oddział Krasnystaw

(—) *Kazimierz Zasada*
(—) *Grzegorz Tomaszczuk*
(—) *Antoni Jarosiewicz*

132.

UMOWA

ustalająca warunki pracy i płacy rzemieślników w gospodarstwach rolnych powiatu janowskiego na rok 1938/39.

Komisja Polubowna w składzie:

Przewodniczący Komisji Polubownej:

Józef Kalicki — Inspektor Pracy 28 Obwodu

Przedstawiciele Związku Ziemian pow. Janów Lubelski:

Konstanty Ciechomski, Władysław Kiełczewski i *Zdzisław Hempel,*

Przedstawiciele Związku Zawodowego Robotników Rolnych — Oddział Krasnystaw:

Kazimierz Zasada, Józef Mazurkiewicz i *Władysław Rusinek,*

zgodnie z § 5 Dz. II oraz ustępem drugim przepisów dodatkowych umowy z dnia 6 grudnia 1937 r., ustalającej warunki pracy i płacy robotników rolnych na obszarze województwa lubelskiego na rok służbowy 1938/39 (Zbiór Układów Zbiorowych Pracy z dnia 31 grudnia 1937 r. Nr 26, poz. 92) i wobec braku warunków pracy i płacy dla rzemieślników folwarcznych, które to warunki ustaliła Powiatowa Komisja Polubowna na pow. Janów Lub. w roku służb. 1922/23,

ustala:

1. Rzemieślnicy wykwalifikowani (dyplomowani) otrzymywać będą rocznie 18 q ordynarii, w czym 4 q pszenicy, 4 q jęczmienia i 10 q żyta, 0,56 ha ziemi pod kartofle lub 60 q ziemniaków gotowych oraz pensję o 100% wyższą od pensji ordynariuszów.

2. Rzemieślnicy niewykwalifikowani (niedyplomowani) otrzymywać będą rocznie 15 q ordynarii, w czym 4 q pszenicy, 3 q jęczmienia i 8 q żyta, 0,56 ha ziemi pod ziemniaki lub 60 q ziemniaków gotowych oraz pensję o 50% wyższą, niż pensja ordynariuszów.

3. Rzemieślnicy obydwu kategoryj otrzymywać będą przemiał ordynarii na rachunek pracodawców lub wzamian za to o 10% więcej dadatku ordynarii w postaci żyta.

UWAGA I. Za rzemieślników dyplomowanych uważa się tych rzemieślników, którzy mogą się wykazać dyplomami, wydanymi przez Izby Rzemieślnicze Wojewódzkie na dowód posiadania tytułu mistrza w swoim zawodzie. Ogrodnicy wykazać się winni świadectwami z ukończenia zawodowej szkoły ogrodniczej.

Zwykli rybacy i chmielarze należą do 2 kategorii czyli do rzemieślników niewykwalifikowanych.

UWAGA II. Rzemieślników, mających prawo przyjmowania postronnych tzw. wolnych robót, układ niniejszy nie obejmuje.

4. Pozostałe warunki pracy i płacy rzemieślników folwarcznych obowiązują według §§ 2, 3 i 4 Umowy Zbiorowej, wymienionej w Zbiorze Układów Zbiorowych Pracy z dn. 31 grudnia 1937 r. Nr 26, poz. 92.

Kraśnik, dnia 13 maja 1938 r.

(—) *Józef Kalicki*
Inspektor Pracy 28 Obwodu

Przedstawiciele Związku Ziemian pow. Janów Lubelski:

(—) *Konstanty Ciechomski*
(—) *Władysław Kiełczewski*
(—) *Zdzisław Hempel*

Przedstawiciele Związku Zawodowego Robotników Rolnych — Oddział Krasnystaw:

(—) *Kazimierz Zasada*
(—) *Józef Mazurkiewicz*
(—) *Władysław Rusinek*

133.

UMOWA

ustalająca warunki pracy i płacy rzemieślników w gospodarstwach rolnych na obszarze powiatu krasnystawskiego na rok 1938/39.

Komisja Polubowna w składzie:

Przewodniczący Komisji Polubownej:

Józef Kalicki — Inspektor Pracy 28 Obwodu

Przedstawiciele Związku Ziemian w Krasnymstawie:

Henryk Radomyski,
Stefan Lipiński i
Tomasz Watson

Przedstawiciele Związku Zawodowego Robotników Rolnych, Oddział w Krasnymstawie:

Kazimierz Zasada,
Edward Nosowski i
Michał Jarmuł

zgodnie z § 5 Dz. II oraz ustępem drugim Przepisów dodatkowych Umowy Zbiorowej z dn. 6 grudnia 1937 r., ustalającej warunki pracy i płacy robotników rolnych na obszarze województwa lubelskiego na rok służbowy 1938/39 (Zbiór Układów Zbiorowych Pracy z dn. 31 grudnia 1937 r. Nr 26, poz. 92) i wobec braku warunków pracy i płacy dla rzemieślników folwarcznych, które to warunki ustaliła Powiatowa Komisja Polubowna na pow. krasnystawski w roku służbowym 1922/23,

ustala:

1. Rzemieślnicy wykwalifikowani (dyplomowani) otrzymywać będą rocznie 18 q ordynarii, w czym 4 q pszenicy, 4 q jęczmienia i 10 q żyta, 0,56 ha ziemi pod kartofle lub 60 q ziemniaków gotowych oraz pensję o 100% wyższą od pensji ordynariuszów.

2. Rzemieślnicy niewykwalifikowani (niedyplomowani) otrzymywać będą rocznie 15 q ordynarii, w czym 4 q pszenicy, 3 q jęczmienia i 8 q żyta, 0,56 ha ziemi pod ziemniaki lub 60 q ziemniaków gotowych oraz pensję o 50% wyższą, niż pensję ordynariuszów.

3. Rzemieślnicy obydwu kategoryj otrzymywać będą przemiał ordynarii na rachunek pracodawców lub wzamian za to o 10% więcej dodatku ordynarii w postaci żyta.

UWAGA I. Za rzemieślników dyplomowanych uważa się tych rzemieślników, którzy mogą się wykazać dyplomami, wydanymi przez Izby Rzemieślnicze Wojewódzkie na dowód posiadania tytułu mistrza w swoim zawodzie.
Ogrodnicy wykazać się winni świadectwami z ukończenia zawodowej szkoły ogrodniczej.
Zwykli rybacy i chmielarze należą do 2-ej kategorii czyli do rzemieślników niewykwalifikowanych.

UWAGA II. Rzemieślników, mających prawo przyjmowania postronnych tzw. wolnych robót, układ niniejszy nie obejmuje.

4. Pozostałe warunki pracy i płacy rzemieślników folwarcznych obowiązują wg. §§ 2, 3 i 4 Umowy Zbiorowej, wymienionej w Zbiorze Układów Zbiorowych Pracy z dn. 31 grudnia 1937 r. Nr 26, poz. 92.

Krasnystaw, dn. 10 czerwca 1938 r.

Przewodniczący Komisji Polubownej:
(—) *Józef Kalicki*
Inspektor Pracy 28 Obwodu

Przedstawiciele Związku Ziemian w Krasnymstawie:

(—) *Henryk Radomyski*
(—) *Stefan Lipiński*
(—) *Tomasz Watson*

Przedstawiciele Związku Zawodowego Robotników Rolnych, Oddział w Krasnymstawie:

(—) *Kazimierz Zasada*
(—) *Edward Nosowski*
(—) *Michał Jarmuł*

TŁOCZONO Z POLECENIA MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

ZAMÓWIENIA I WPŁATY NALEŻY KIEROWAĆ POD ADRESEM MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ, WARSZAWA UL. DŁUGA 38/40

Drukarnia Państwowa Nr 100185. 16.VII.1938. 800.

Prenumerata roczna 20 zł. Cena niniejszego numeru 75 gr.